

nemlig den, der nævnes i § 11 som Nr. 7: borgerlig Ægteforening i Henhold til Loven af 13. April 1851. Jeg synes nok, man er kommet noget langt ud, naar man vil give det Udseende af, at dette ogsaa skulde være en Slags kommunal Bestilling. Efter Loven af 13. April 1851 er det slaaet fast — og det synes jeg, det var godt at opretholde —, at det her drejer sig om en Statssag. De, der ikke vil indgaa Ægteskab i Kirken og overfor de kirkelige Mynigheder, er efter Loven — og jeg synes med Rette — henviste til den borgerlige Øvrighed, fordi det er et Statsspørgsmaal at konstatere, at de og de paa lovformelig Vis er blevet og af Staten er anerkendte som værende Ægtefolk. Det er ikke Kommunerne, der skal anerkende, at de paagældende er Ægtefolk, men det borgerlige Samfund som saadant. Yderligere fremkommer der som Følge af den nye Ordning det ret interessante Tilfælde, at i alle de Retskredse, hvor der foruden Byen hører et ikke ringe Antal Landkommuner til Retskredsen, skal de, der bor udenfor Byens Grænser, fremdeles henvises til Øvrigheden, naar de vil indgaa borgerligt Ægteskab, medens de, der bor indenfor Byen, er henviste til Borgmestren. Hver skal vel sagtens have sin autoriserede Protokol, ellers maa Protokollen løbe fra den ene til den anden.

Dette er alt sammen noget, man i Praksis sagtens kan faa ordnet, men jeg har nævnt det for at vise, at det er ikke nær alt sammen godt, hvad der er kommet ind i Loven; man har sat noget derind, der i Virkeligheden slet ikke har noget med Kommunen at gøre.

I § 11, sidste Stykke, staar der, at Tillæg til og Ændringer i de i denne Paragraf indeholdte Bestemmelser kan ske ved kongelig Resolution. Denne Tilføjelse er naturligvis navnlig sket af Hensyn til de Forandringer, der vil indtræffe, naar Borgmestrene i de 6 Byer, der har en særlig kongevalgt Borgmester, forhaabentlig inden længe gaar af, og man da skal have deres Forretninger fordelt; man har da ment ved denne Bestemmelse at skaffe en Ventil, saaledes at de i saa Henseende fornødne Forandringer i § 11 kunde træffes, uden at man paa ny skulde gaa til Rigsdagen. Men om end Bestemmelsens Hensigt saaledes let forstaaes, maa jeg dog bemærke, at det sikkert er noget ganske ekstraordinært, at man i en Paragraf i en Lov siger, at Bestemmelser i denne Paragraf kan forandres ved en kongelig Resolution. Jeg ved ikke, om der er no-

get tilsvarende i nogen som helst tidligere Lov; jeg kan i hvert Fald ikke i min Hukommelse finde noget. For øvrigt vilde jeg ikke have været ængstelig for straks med det samme at træffe Bestemmelse om, at Borgmestrene i de 6 Byer gik af samtidig med, at denne Lov traadte i Kraft. Man har ikke ment det opportunt, antager jeg, og jeg skal heller ikke i saa Henseende gøre nogen Indvending.

Jeg har den Opfattelse, at det er overordentlig heldigt, at man nu omsider kommer til Ende med den Sag, navnlig under Hensyn til den Praksis, som har været fulgt, og som jeg i og for sig ikke gør nogen Indvending imod — saa meget mindre, som jeg paa en Maade selv har gjort Begyndelsen med at faa valgt en Borgmester, der ikke tillige er Retsbetjent —, det maa i al Almindelighed erkendes at være uheldigt, at det ikke er Byraadet selv, der i Kraft af Loven vælger et af sine Medlemmer til Formand i Byraadet. Jeg synes, det er den eneste naturlige Ordning, men det har vi jo ikke kunnet faa gennemført, saa længe der ikke var foretaget en Lovændring, og derfor har Ministeriet været nødt til at gaa den Vej, som Ministeriet er gaaet, og som jeg erkender, at jeg i sin Tid, da Herning blev Købstad, gik: at tage Formanden efter et derom fra vedkommende Kommunalbestyrelse fremsat Ønske. Det er overordentlig heldigt, at vi kommer bort fra det. Det er efter vor Mening saa meget værd, at selv om der kan være et og andet, som vi kunde have ønsket anderledes i Lovforslaget, vil vi dog gerne være med til at fremme det, og jeg kan saaledes paa mit Partis Vegne anbefale det til uforandret Vedtagelse i dette Ting.

H. P. Hansen (Sorø Amts 3die Valgkreds): Spørgsmaalet om Byraadens Ret til selv at vælge deres Formænd har, som den foregaaende Taler og den højtærede Minister fremhævede, i Tidernes Løb givet Anledning til mange Debatter i Rigsdagen, særlig i Landstinget. I Folketinget har den Sag altid mødt Velvillie og Forstaaelse, men i Landstinget saa man ganske anderledes paa Sagen. Og det var ikke underligt, thi Landstingets Flertal bestod jo hovedsagelig af Folk, der var udgaaet af den privilegerede Vælgerklasse og derfor vidste, hvad privilegeret Valgret betød. Man saa vel, at i Henhold til Landkommunalloven havde et Sogneraad Ret til at vælge sin Formand, men ude paa Landet var Forholdet det, at den privi-